

RAPORT DE METADATE ȘI CALITATE**S.1. Date de contact****S.2. Actualizarea metadatelor****S.3. Prezentarea statistică****S.4. Unitatea de măsură****S.5. Perioada de referință****S.6. Mandatul instituțional****S.7. Confidențialitatea****S.8. Programul de publicare****S.9. Frecvența diseminării****S.10. Accesibilitatea și claritatea****S.11. Managementul calității****S.12. Relevanța****S.13. Acuratețea și fiabilitatea****S.14. Oportunitatea și punctualitatea****S.15. Coerența și comparabilitatea****S.16. Costul și sarcina respondenților****S.17. Revizuirea datelor****S.18. Procesarea statistică****S.19. Comentarii**

Metadate

[Anexe \(inclusiv note de subsol\)](#)**S.1. Date de contact****S.1.1 Organizația responsabilă**

Institutul Național de Statistică, România (INS)

S.1.2 Compartimentul responsabil din cadrul organizației

Direcția de Statistica Prețurilor (R.2.1.2)

S.1.5 Adresa poștală a persoanei de contact	B-dul Libertății 16, Sector 5, Cod Poștal 050706, România
--	---

S.2. Actualizarea metadatelor	
S.2.1 Ultima certificare a metadatelor	30/09/2024
S.2.2 Ultima publicare a metadatelor	30/09/2024
S.2.3 Ultima actualizare a metadatelor	30/09/2024

S.3. Prezentarea statistică	
S.3.1 Descrierea sursei de date	
<p>Indicele prețurilor de consum (IPC) măsoară evoluția de ansamblu a prețurilor mărfurilor cumpărate și a tarifelor serviciilor utilizate de către populație într-o anumită perioadă (perioadă curentă), față de o perioadă anterioară (perioadă de bază sau de referință). Indicele prețurilor de consum se calculează numai pentru elementele care intră în consumul direct al populației, fiind excluse: consumul din resurse proprii, cheltuielile cu caracter de investiții și acumulare, dobânzile plătite la credite, ratele de asigurare, amenzile, impozitele etc., precum și cheltuielile aferente plății muncii pentru producția agricolă a gospodăriilor individuale.</p>	
S.3.2 Sistemul de clasificare	
<p>În calculul IPC este utilizată o clasificare națională care este construită pe trei niveluri principale: mărfuri alimentare, mărfuri nealimentare și servicii. Nomenclatorul utilizat este structurat pe 3 nivele de agregare: grupe, posturi și sortimente astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - grupa mărfurilor alimentare cuprinde 54 posturi cu 417 sortimente; - grupa mărfurilor nealimentare cuprinde 112 posturi cu 958 sortimente; - grupa serviciilor cuprinde 50 posturi cu 456 sortimente. 	
S.3.3 Sfera de acoperire – secțiuni	
<p>Indicii prețurilor de consum (IPC) acoperă cheltuielile monetare de bunuri și servicii pentru consumul final, pentru toate tipurile de gospodării rezidente, cu excepția gospodăriilor instituționale, în scopul de a oferi o imagine cât mai relevantă și precisă a inflației.</p>	
S.3.4 Definiții și concepte statistice	
Principalele variabile statistice sunt indicii de preț.	
S.3.5 Unitatea statistică	
Unitatea de bază a observării statistice este constituită de prețurile de consum.	

S.3.6 Populația statistică
<p>Indicii prețurilor de consum (IPC) acoperă cheltuielile monetare de bunuri și servicii pentru consumul final, pentru toate tipurile de gospodării rezidente, cu excepția gospodăriilor instituționale, în scopul de a oferi o imagine cât mai relevantă și precisă a inflației.</p> <p>IPC utilizează principiul “național” al consumului, urmărind cheltuielile de consum ale rezidenților, indiferent dacă acestea sunt efectuate în interiorul sau în afara granițelor țării.</p>
S.3.7 Sfera de acoperire geografică
<p>IPC național acoperă întreg teritoriul țării, fără a utiliza ponderi regionale. Nu există teritorii de peste mări. Eșantionul de localități este reprezentativ pentru întreg teritoriul, stratificarea indicelui fiind națională.</p> <p>Toate cele 42 de județe (NUTS 3) sunt acoperite de IPC național. Cele 67 de centre de cercetare sunt organizate de către direcțiile teritoriale de statistică în 42 de localități urbane, în funcție de numărul de locuitori.</p>
S.3.8 Sfera de acoperire - Lungimea seriei de timp
Seria de date IPC este disponibilă cu luna noiembrie 1990
S.3.9 Perioada de bază
Anul t-2

S.4. Unitatea de măsură
<p>Se folosesc următoarele unități de măsură:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rata medie lunară a inflației; - indice calculat față de luna anterioară a aceluiași an; - indice calculat față de luna decembrie a anului anterior; - indice calculat față de luna corespunzătoare a anului precedent.

S.5. Perioada de referință
IPC este calculat lunar.

S.6. Mandatul instituțional
S.6.1 Acte normative și alte convenții
<p>Temeiul legal al observării și înregistrării prețurilor și tarifelor îl constituie Legea nr.226/05.06.2009 privind organizarea și funcționarea statisticii oficiale în România, publicată în Monitorul Oficial nr. 397/11.06.2009, H.G. nr. 957 din 18.08.2005 privind organizarea și funcționarea Institutului Național de Statistică, publicată în Monitorul Oficial al României</p>

nr.810/07.09.2005, cu modificările ulterioare, precum și Hotărârea de Guvern privind Programul Statistic Național Anual (PSNA) ce se publică anual în Monitorul Oficial.

S.6.2 Partajarea datelor

Nu există un mandat instituțional cu privire la partajarea datelor.

S.7. Confidențialitatea

S.7.1 Confidențialitatea - politici

Standardele care definesc confidențialitatea datelor statistice sunt conforme cu Regulamentul (CE) nr. 223/2009 al Parlamentului European și al Consiliului (11 martie 2009), privind transmiterea datelor care fac obiectul confidențialității statistice către Oficiul de Statistică al Comunităților Europene, și cu art. 36 din Legea nr. 226/2009 privind organizarea și funcționarea Statisticii Oficiale în România.

Articolul 36 din Legea statisticii din România prevede că:

- datele statistice sunt considerate confidențiale dacă se referă la o anumită persoană fizică sau juridică sau permit identificarea, direct sau indirect, a persoanei sau entității juridice în cauză;
- datele statistice obținute din prelucrarea datelor individuale trebuie diseminate numai dacă după agregare rezultatele se referă la cel puțin 3 surse și dacă niciuna dintre ele nu are o pondere mai mare de 80%;
- confidențialitatea nu se extinde asupra datelor individuale despre instituțiile și organizațiile finanțate de la bugetul de stat, cu excepția cazului în care aceste date sunt protejate prin legi și alte acte speciale;
- datele statistice confidențiale colectate de producătorii de statistici oficiale nu pot fi folosite ca probe în instanță sau pentru a stabili drepturi și obligații pentru furnizorii de date la care se referă.

S.7.2 Confidențialitatea - tratarea datelor

Programele statistice INS se bazează pe cooperarea voluntară a respondenților. În consecință, este important să asigurăm respondenții că informațiile sensibile pe care le oferă unui program statistic nu vor fi dezvăluite într-un mod care le periclitează interesele. Dacă nu se ține seama de acest aspect, este mai puțin probabil ca respondenții să coopereze cu acel program și poate cu alte programe statistice.

În cazul IPC/IAPC, operatorii statistici solicită permisiunea managerilor punctelor de vânzare pentru a colecta prețul anumitor produse și servicii de consum incluse în chestionarul anchetei statistice, acestea fiind bunuri și servicii specifice care pot fi achiziționate de un consumator în general.

Orice decizie de a publica date IPC la nivel mai detaliat este condiționată de asigurarea că publicarea suplimentară nu va compromite angajamentele de confidențialitate ale INS. Atunci când un client solicită informații nepublicate, INS evaluează fezabilitatea producerii unei tabelări speciale sau fezabilitatea accesării microdatelor de către cercetător.

S.8. Programul de publicare
S.8.1 Calendarul de publicare
IPC este publicat în conformitate cu Calendarul comunicatelor de presă și Calendarul publicațiilor statistice ale INS România.
S.8.2 Accesul la calendarul de publicare
Datele publicărilor se pot găsi urmând linkurile de mai jos: Calendarul comunicatelor de presa- INS România Calendarul publicațiilor statistice – INS România
S.8.3 Accesul utilizatorilor
Potrivit Legii nr. 226 din 5 iunie 2009 privind organizarea și funcționarea statisticii oficiale în România și Codul de bune practici al statisticilor europene , Institutul Național de Statistică și ceilalți producători de statistici oficiale trebuie să producă și să difuzeze statistici oficiale cu respectarea independenței științifice și într-un mod obiectiv, profesional și transparent în care toți utilizatorii sunt tratați în mod egal.
S.9. Frecvența diseminării
Lunară.
S.10. Accesibilitatea și claritatea
S.10.1 Comunicate de presă
Comunicatul de presă se referă la rata lunară, anuală și medie pe 12 luni a IPC și este disponibil simultan pentru toți utilizatorii în momentul publicării comunicatului IPC. Comunicatul de presă al IPC este disponibil pe site-ul INS la ora 9:00 dimineața în ziua programată. Indicii agregați ai prețurilor de consum sunt diseminați cu două zecimale, iar rata inflației cu o zecimală.
S.10.2 Publicații
IPC se publică lunar și anual în format pe hârtie și electronic, atât în limba română, cât și în limba engleză. Subindicii lunari IPC sunt publicați în Buletinul Statistic de Prețuri, iar subindicii IPC anuali sunt publicați în Anuarul Statistic.
S.10.3 Baze de date online
Seriile temporale detaliate ale IPC pentru România sunt disponibile în Baza de date TEMPO INS

S.10.3.1 AC1. Tabele de date- numărul de consultări tabele de date
S.10.4 Accesul la microdate
<p>Accesul la date confidențiale (microdate) în scopuri științifice este singura excepție de la regula potrivit căreia doar datele confidențiale pot fi utilizate pentru a produce statistici oficiale. Mai multe despre accesul la microdate în cazul INS din România puteți găsi la următorul link: INS-microdate. În cadrul proiectului PRISMA înființat în 2018 de Sistemul European al Băncilor Centrale (SEBC), INS România a furnizat Băncii Naționale a României microdate anonimizate IPC/IAPC pentru perioada 2015-2020.</p>
S.10.5. Alte modalități de diseminare a datelor
INS România nu utilizează alte mijloace de diseminare pentru datele IPC.
S.10.5.1 AC2. Metadate- Numărul de consultări a metadatelor
S.10.6 Documentație asupra metodologiei
<p>Metodologia detaliată pentru IPC este publicată în luna ianuarie în publicația lunară Buletinul Statistic de Preturi. Precizările metodologice anexate comunicatului de presă IPC includ un rezumat al calculului IPC.</p>
S.10.6.1 AC3. Rata de completitudine a metadatelor
S.10.7 Documentarea calității
Rapoarte de calitate în domeniul prețurilor de consum au fost realizate pentru IAPC, iar începând cu acest an este elaborat primul raport de calitate IPC.

S.11. Managementul calității
S.11.1 Asigurarea calității
<p>Toate datele sunt verificate pentru completitudine și coerență cu conceptele și definițiile statistice. Direcțiile de statistică ale INS abordează permanent problema calității datelor statistice primite din cercetările statistice. Evaluarea calității este legată de dezvoltarea practicii statistice naționale privind controlul calității datelor și armonizarea acestora în conformitate cu cerințele Sistemului Statistic European (SSE). Concentrarea pe calitate este îndreptată către toate etapele producției și difuzării datelor statistice.</p> <p>INS a adoptat principiile Declarației de calitate a SSE. Recomandările privind calitatea vor fi aplicate treptat în practica statistică pentru diferite anchete, în conformitate cu criteriile acceptate stabilite de SSE. Rapoartele de calitate pe diferiți indicatori vor fi întocmite în conformitate cu cerințele regulamentelor Comisiei Europene și ale Consiliului pentru cercetările statistice respective.</p> <p>Mai multe despre sistemul statistic al calității din România puteți găsi accesând acest link: Calitatea sistemului statistic național</p>
S.11.2 Evaluarea calității
În prezent, nu există un document de evaluare a calității pentru IPC întocmit la nivel național.
S.12. Relevanța
S.12.1 Nevoile utilizatorilor
<p>Pe lângă faptul că este o măsură generală a inflației, IPC este utilizat și în alte scopuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • indexarea salariilor, a beneficiilor sociale și contractelor; • prognoza și analiza economică; • măsurarea tendințelor specifice ale prețurilor; • în scopuri contabile și pentru deflatarea altor serii; • țintirea inflației de către băncile centrale; • comparații economice între țări. <p>Nevoile utilizatorilor - specific național:</p> <p>Beneficiarii interni ai datelor statistice de la INS România sunt următoarele instituții: Banca Națională a României, Guvernul României, Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, Ministerul Finanțelor, Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, Parlamentul României și Administrația Prezidențială.</p> <p>Beneficiari externi: Fondul Monetar Internațional și alte organizații internaționale.</p> <p>Alți utilizatori includ: băncile centrale naționale, instituțiile financiare, analiștii economici, mass-media și publicul larg.</p>
S.12.2 Satisfacția utilizatorilor

INS România realizează un sondaj de opinie online care acoperă toate domeniile statistice. Scopul acestui sondaj de opinie este de a culege informații statistice pentru a ajuta INS să îmbunătățească sistemul național de statistică – astfel încât să răspundă mai bine nevoilor utilizatorilor. Toate feedback-urile sunt anonime și confidențiale.

S.12.3 Completitudinea datelor și R1. Rata de completitudine a datelor

S.12.3.1. R1. Rata de completitudine a datelor

INS România produce și furnizează un set complet de indici și ponderi în conformitate cu standardele naționale și europene existente pentru statisticile prețurilor de consum.

S.13. Acuratețea și fiabilitatea

S.13.1. Acuratețea – descrierea general

Datele privind prețurile IPC sunt evaluate în mod obișnuit folosind reguli clare. În primul rând, atunci când operatorii statistici introduc datele de preț în tablete, acestea sunt verificate pentru validitatea rezultatelor. Dacă există o mare divergență față de prețul anterior, operatorului statistic i se cere să confirme noul preț. După ce prețurile au fost trimise la sediul central, acestea sunt verificate automat. Modificările excepționale ale prețurilor sunt verificate prin contactarea operatorilor statistici.

Datele din anchetele bugetului gospodăriilor sunt analizate și evaluate înainte de a le utiliza pentru a compila ponderile IPC.

S.13.2. Eroare de eșantionare și A1. Erori de eșantionare

S.13.2.1. A1. Erori de eșantionare

Nu sunt disponibile informații cu privire la erorile de eșantionare ale seriei componente sau agregate IPC și nu există studii recente INS pe această temă.

S.13.3. Erori de non-eșantionare

A4. Rata de non-răspuns totală

A5. Rata de non-răspuns parțial

Sistemul IPC nu furnizează un raport specific privind erorile care nu țin de eșantionare. Cu toate acestea, după cum s-a menționat mai sus, sistemul IPC include pentru fiecare etapă a procesării controale de validare, cum ar fi pentru introducere, transfer și editare (control sau corectare). Anual, se face o evaluare generală a colectării datelor de preț în ceea ce privește rata de non-răspuns, magazinele care nu pot fi contactate sau refuză să participe la ancheta de preț sau prețurile care lipsesc temporar.

S.13.3.1 Erori de acoperire

S.13.3.1.1 A2. Rata de supraacoperire
S.13.3.1.2 A3. Rata unităților comune
S.13.3.2 Erori de măsurare
S.13.3.3 Erori de non-răspuns
S.13.3.3.1 A4. Rata de non-răspuns totală
S.13.3.3.2 A5. Rata de non-răspuns parțial
S.13.3.4 Erori de procesare
S.13.3.5 Erori de modelare

S.14. Oportunitatea și punctualitatea
S.14.1 Oportunitatea și TP2 Decalajul de timp – publicarea rezultatelor finale
S.14.1.1 TP1. Decalajul de timp – publicarea primelor rezultate
Nu este cazul.
S.14.1.2 TP2. Decalajul de timp – publicarea rezultatelor finale
Comunicatul de presă se referă la rata lunară, anuală și medie pe 12 luni și sub-indicii IPC conform clasificării naționale , conform termenelor din Calendarul comunicatelor de presa- INS România , de obicei între 10 și 15 zile de la sfârșitul lunii de referință. Subindicii lunari IPC sunt publicați în Buletinul Statistic de Prețuri (în format pe hârtie și electronic), de obicei între 50 și 52 zile de la sfârșitul lunii de referință.
S.14.2 Punctualitatea și TP3. Punctualitatea-diseminarea și publicarea rezultatelor

S.14.2.1 TP3. Punctualitatea-diseminarea și publicarea rezultatelor

Comunicatul IPC a fost publicat conform termenelor incluse în calendarul de comunicate al INS România.

S.15. Coerența și comparabilitatea**S.15.1 Comparabilitatea în spațiu****S.15.1.1 CC1. Asimetria pentru statisticile de flux în oglindă****S.15.2 Comparabilitatea în timp și CC2. Lungimea seriilor de timp comparabile****S.15.2.1 CC2. Lungimea seriilor de timp comparabile****S.15.3 Coerența între domenii**

Utilizarea diferitelor concepte de consum, surse de date diferite pentru calculul sistemului de ponderare, precum și utilizarea unor clasificări distincte a articolelor din nomenclatorul IPC/IAPC conduce la existența diferențelor dintre indicii IPC și indicii IAPC.

S.15.3.1 Coerența între statisticile anuale și infraanuale

Indicii anuali sunt calculați din indicii lunari.

S.15.3.2 Coerența cu Conturile Naționale**S.15.4 Coerența internă**

IPC sunt coerenți la nivel intern. Agregările de nivel superior sunt derivate din indici detaliați conform unor proceduri bine definite.

S.16. Costul și sarcina respondenților**PCR2_h. Gradul de solicitare al respondenților în termeni orari**

Nu este disponibil.

S.17. Revizuirea datelor
S.17.1 Revizuirea datelor - politici
Nu este cazul. Datele IPC sunt finale.
S.17.2 Revizuirea datelor și A6. Dimensiunea medie a revizuirii datelor
Datele IPC sunt finale.
S.17.2.1 A6. Dimensiunea medie a revizuirii datelor
Nu este cazul.

S.18. Procesarea statistică
S.18.1 Sursa datelor
<p>S.18.1.1. Ponderile</p> <p>Ponderile utilizate pentru calculul indicilor prețurilor de consum sunt obținute din Ancheta Bugetelor de Familie (ABF) și rezultă din structura cheltuielilor medii lunare efectuate de o gospodărie pentru cumpărarea bunurilor și pentru plata serviciilor necesare satisfacerii nevoilor de trai. Periodic se analizează structura cheltuielilor efectuate de populație, iar când mutațiile intervenite sunt semnificative, ponderile se actualizează. Astfel, începând din ianuarie 2024, în calculul IPC se utilizează ponderile rezultate din structura cheltuielilor medii efectuate de o gospodărie în anul 2022.</p> <p>S.18.1.1.1. Compilarea la nivel de agregat elementar</p> <p>Ponderile de sub nivelul sub-indicelui se bazează în principal pe datele ABF pentru anul t-2. Aceste date sunt completate și verificate folosind alte surse statistice și non-statistice. Se folosesc surse suplimentare în cazul produselor energetice, produselor farmaceutice, serviciilor de telecomunicații și poștale, educației, autoturismelor noi sau uzate și serviciilor de transport. Sursele suplimentare sunt reprezentate de solicitările de date transmise anual către unitățile furnizoare, cum ar fi pentru produse energetice, servicii poștale și servicii de transport (metrou, transport feroviar sau fluvial). Pentru învățământ și alte servicii de transport se folosesc surse statistice interne elaborate de direcțiile statistice specializate. Pentru telecomunicații și autoturisme noi sau uzate, sursele de informare sunt autoritățile naționale de reglementare, Ministerul Afacerilor Interne sau studiile și rapoartele furnizate de asociația producătorilor și importatorilor de automobile.</p> <p>Nu sunt compilate ponderi regionale, nici cele pe tipuri de magazine.</p> <p>Ponderile sunt actualizate anual și sunt menținute constante pe tot parcursul anului.</p> <p>S.18.1.1.2. Compilarea ponderilor la nivel de sub-indici</p> <p>Cotele de cheltuieli se bazează pe datele din Ancheta Bugetelor de Familie referitoare la anul t-2 care au fost ajustate folosind surse suplimentare.</p>

S.18.1.1.3. Ponderi – verificarea plauzibilității

Verificăm plauzibilitatea ponderilor comparând cu datele din anii anteriori și acolo unde observăm variații semnificative căutăm o sursă suplimentară de date pentru a explica mai bine astfel de modificări.

S.18.1.1.4. Actualizarea prin prețuri

Ponderile utilizate pentru calculul indicilor prețurilor de consum sunt obținute din **Ancheta Bugetelor de Familie (ABF)** și rezultă din structura cheltuielilor medii lunare efectuate de o gospodărie pentru cumpărarea bunurilor și pentru plata serviciilor necesare satisfacerii nevoilor de trai. Începând cu 1999, ponderile sunt actualizate anual folosind datele ABF din anul t-2.

S.18.1.2. Prețurile

În prezent, sunt utilizate două metode de bază de colectare a prețurilor: colectarea prețurilor pe plan local și colectarea centrală a prețurilor.

Prețurile colectate la nivel local sunt obținute prin vizitarea punctelor de vânzare incluse în eșantion și situate în toată țara. Colectarea centrală a prețurilor acoperă în mare parte prețurile care sunt identice pentru întreg teritoriul economic.

Începând cu ianuarie 2024, se folosește și metoda webscraping la extragerea prețurilor pentru grupa de electrocasnice (frigidere, congelatoare, mașini de spălat, televizoare) de pe magazinele online (e-commerce), pe lângă prețurile colectate din magazinele fizice. Webscraping-ul este, de asemenea, utilizat pentru a extrage prețuri pentru manuale pentru învățământ, calculatoare personale, accesorii pentru echipamente de procesare a informațiilor, software, suporturi de înregistrare neînregistrate.

În prezent, folosim webscraping doar pe site-uri din România. Nu avem în plan să folosim această metodă și pentru alte grupe de produse.

S.18.1.3. Eșantionarea

S.18.1.3.1. Proiectarea eșantionului: centre de cercetare

Nu se realizează colectarea prețurilor în orașele mici, în sate și în mediul rural. Colectarea prețurilor se realizează în cele 67 de centre de cercetare înființate în 42 de localități urbane (NUTS 3). Acest eșantion de centre de colectare a prețurilor este înființat pe baza informațiilor despre volumul de bunuri vândute și servicii prestate, precum și numărul de locuitori din aceste zone.

S.18.1.3.2. Proiectarea eșantionului: magazine

Observarea și înregistrarea prețurilor și tarifelor se realizează în toate cele 42 de reședințe de județ, unde au fost înființate 67 de centre de cercetare - înființate în funcție de numărul de locuitori. Unitățile în care se înregistrează prețurile/tarifelor au fost selectate la nivel local de către centrele de cercetare, ținând cont de volumul vânzărilor de bunuri și servicii furnizate. Eșantionul (nomenclatorul) unităților de observare conține aproximativ 7000 de unități. Acestea trebuie menținute în eșantion cât mai mult timp posibil pentru a asigura continuitatea observării prețurilor.

De asemenea, sunt utilizate date din sondajul realizat în 100 de piețe agroalimentare pentru principalele produse agricole (legume și fructe).

Principalele tipuri de puncte de vânzare incluse în eșantion sunt: magazinele specializate, supermarketurile, hipermarketurile, mini-marketurile și piețele agroalimentare (piețele țărănești). Magazinele de tip cash-and-carry nu sunt luate în considerare (se vând bunuri doar deținătorilor de carduri de acces pentru membri, respectiv persoane juridice, persoane fizice autorizate și asociații familiale).

S.18.1.3.3. Proiectarea eșantionului: produse

Articolele reprezentative sunt alese la nivel central pentru întreaga țară și, pentru ca măsurarea inflației prețurilor de consum să rămână reprezentativă pentru modelele de cheltuieli ale consumatorilor în timp, nomenclatorul de produse este revizuit în fiecare an.

Personalul central efectuează o revizuire sistematică a listei de produse și servicii pentru a-i menține relevanța și reprezentativitatea. Procesul de dezvoltare a nomenclatorului constă dintr-un număr de pași, inclusiv revizuirea listei din anul precedent și efectuarea de modificări și revizuiți la produse sau eliminarea completă a produselor învechite și adăugarea celor noi relevante.

Produsele incluse în lista de articole sunt alese pe baza analizei datelor de la ABF, a cercetărilor de piață, a cercetărilor realizate de personalul statistic folosind diverse surse de informare și a observațiilor din teren etc.

Scopul este de a identifica produsele și furnizorii care sunt importanți pentru consumatori, astfel încât să fie reprezentați corespunzător în eșantion.

Produsele sunt descrise mai mult sau mai puțin detaliat (în funcție de omogenitate), prin indicarea mărimii, unității de măsură, materialelor, caracteristicilor mărcii, în unele cazuri a calității. Gradul de detaliere a descrierii a articolului va depinde de natura produsului.

Alegerea produsului (varietatea) care va fi observat într-un anumit punct de vânzare este luată de operatorii statistici. Operatorii statistici sunt instruiți să aleagă cel mai potrivit și cel mai vândut produs disponibil în magazin, luând în considerare specificațiile acestuia, precum și instrucțiunile de selectare a ofertelor de produse.

O metodă similară este utilizată la proiectarea eșantionului pentru webscraping.

După cum s-a menționat mai sus, reeșantionarea se face o dată pe an, pentru a asigura relevanța și reprezentativitatea listei de produse/servicii.

În fiecare an, personalul IPC (nivel central și local) observă schimbările de pe piață pentru a actualiza coșul de bunuri și servicii cu cele care devin semnificative în consumul populației.

Acest proces de cercetare este continuu și se bazează pe propuneri făcute de personalul IPC central sau local. Primul pas constă în efectuarea unei analize detaliate a observării prețurilor efectuată pe parcursul anului precedent. Această analiză ajută la identificarea produselor care pot fi descrise ca învechite, problematice sau descrise imprecis și, prin urmare, trebuie să fie șterse din nomenclator.

Datele detaliate de la ABF, statisticile comerțului cu amănuntul, listele de produse pentru Programul European de Comparare, informațiile de la producători, datele provenind de la cercetări de piață și din alte surse sunt, de asemenea, utilizate pentru crearea unei prime schițe a listei de produse care urmează să fie incluse în nomenclator.

Lista este trimisă la direcțiile teritoriale pentru a afla care sunt produsele ce trebuie șterse sau pentru a identifica produsele care trebuie actualizate sau modificate în ceea ce privește specificațiile și, în final, pentru a include produse noi împreună cu specificațiile acestora.

Toate propunerile sunt colectate și analizate de experții centrali IPC, iar decizia de actualizare se ia spre finalul anului, în vederea actualizării nomenclatorului pentru anul următor. Prețurile articolelor noi sunt colectate în decembrie, aceasta fiind luna de legătură.

S.18.1.3.4. Proiectarea eșantionării: bunuri și servicii noi semnificative

Produsele noi de pe piață sunt considerate semnificative pentru coșul de consum în funcție de cotele de cheltuieli (de la ABF) și de cota de piață (dacă este disponibilă). O anumită ofertă de produs (varietate) este aleasă de către operatorul statistic în magazin, pe baza informațiilor pe care le poate obține atât cu privire la volumul vânzărilor, cât și la regularitatea aprovizionării.

Produsele noi sunt incluse în coșul IPC la începutul anului (luna ianuarie).

S.18.2 Frecvența colectării datelor

Prețurile sunt colectate în fiecare lună. Nu există produse/servicii ale căror prețuri/tarife să fie colectate mai rar decât lunar. Chiar și pentru prețurile reglementate, verificăm pentru a afla dacă există o modificare lunară, care poate să nu fie anunțată oficial. Culegerea prin webscraping pentru articolele menționate la 18.1.2. se efectuează o dată pe lună. Produsele pentru care colectarea/monitorizarea prețurilor are loc mai frecvent decât lunar sunt prezentate la 18.3.2.

S.18.3 Colectarea datelor

S.18.3.1. Ancheta de colectare a prețurilor

Observarea și înregistrarea prețurilor se realizează în cele 42 de reședințe de județ în care au fost înființate 67 de centre de anchetă în funcție de numărul de locuitori. Unitățile în care se înregistrează prețurile/tarifele au fost selectate la nivel local, de către centrele de cercetare, ținând cont de volumul vânzărilor de bunuri și servicii prestate. Nomenclatorul cuprinde aproximativ 7000 de unități, care trebuie mentinute pe cât posibil pentru a asigura continuitatea observării prețurilor. Prețurile colectate lunar sunt prețuri cu amănuntul și includ TVA.

Activitatea de colectare a prețurilor și tarifelor se desfășoară de către personal cu pregătire statistică (cca. 120 persoane la nivel național), efectuând muncă de teren - folosind aparate electronice (tablete). Aceștia sunt coordonați la nivel local de responsabilii de anchetă (supervizor).

Pe tabletele lor, operatorii statistici descarcă pentru fiecare interval de zece zile lista produselor pentru care vor fi colectate prețuri. Operatorii statistici pot accesa istoricul prețurilor (prețul anterior raportat/magazin) și descrierea produsului. După finalizarea colectării prețurilor în punctul de vânzare, prețurile sunt încărcate și transmise supervizorului. Supervizorii verifică datele, iar după aprobare, prețurile sunt transmise electronic în baza de date a sediului central INS.

La nivel central, personalul IPC organizează și coordonează ancheta națională IPC și, de asemenea, realizează colectarea centrală a prețurilor anumitor bunuri nealimentare și a unor tarife pentru servicii.

Prețurile/tarifele se colectează centralizat pentru următoarele bunuri nealimentare și servicii: ziare și reviste, energie electrică, gaze naturale, chirie, servicii poștale, telefon (fix și mobil), abonamente

TV, transport urban (cu metroul), transport interurban. (cu trenul), transport aerian, transport fluvial de pasageri, taxe administrative (pașaport), taxe administrative (permis de conducere), servicii financiare, computere desktop, Asigurare Auto Obligatorie (RCA), Asigurare Obligatorie de Locuință (PAD).

Experiența operatorilor statistici și cunoștințele acestora despre piața locală sunt folosite în selecția magazinelor, dar decizia includerii unui magazin în eșantion este luată la nivel central, de către experții de aici, care se informează și din statisticile de retail și din cercetările de piață (prin Internet, presă etc.).

Pentru majoritatea mărfurilor, selecția produselor și varietăților în cadrul punctelor de vânzare este adaptată scopului anchetei. În fiecare punct de vânzare, operatorii aleg o varietate „reprezentativă pentru ceea ce cumpără oamenii din zona dumneavoastră” dintre toate produsele care se potrivesc cu specificațiile fiecărui articol al cărui preț urmează să fie cules în acel punct de vânzare. Pentru a facilita acest lucru, ei întrebă personalul din magazin care sunt cele mai populare mărci și cele pentru care aprovizionarea se face în mod regulat. Deoarece este esențial ca același produs să fie observat în fiecare lună, operatorii trebuie să înregistreze suficiente detalii despre produs, cum ar fi marca și modelul, pentru a se asigura că acesta este identificabil în mod unic.

S.18.3.2. Programarea colectării prețurilor

Frecvența colectării datelor – la fiecare zece zile pentru produse alimentare, tutun, combustibili și apă, canal, salubritate. Operatorii trebuie să înregistreze prețurile/tarifele pentru aceste bunuri și servicii de trei ori pe lună, perioadele de colectare fiind 1-7, 10-17 și 20-27. Pentru restul mărfurilor nealimentare și tarifele serviciilor, în care produsele nu prezintă modificări bruște și neregulate de preț în aceeași lună, prețul se colectează la jumătatea lunii calendaristice (a doua decadă).

S.18.4 Validarea datelor

Nu există o respingere automată a prețurilor observate în procesul de validare. Fiecare caz (preț problematic) este luat în considerare individual și toate modificările se fac pe baza informațiilor relevante.

La nivel local, colectarea și introducerea datelor se realizează prin intermediul tabletelor, folosind aplicația Survey Solutions, iar etapele parcurse sunt: introducerea prețurilor decadal (+validare date) de către operatorii statistici; transmiterea chestionarelor electronice către responsabilul cercetării pentru validare și aprobare; validarea și aprobarea/respingerea chestionarelor electronice de către responsabilul cercetării; transmiterea chestionarelor electronice aprobate către serverul INS.

Operatorul statistic și supervisorul trebuie să verifice dacă varietatea prețului este neschimbată: descriere, unitate de măsură, producător etc. Păstrând legătura cu managerul punctului de desfacere, se identifică cauzele modificării: modificări ale adaosului comercial sau cursului de schimb leu-euro, costurile de transport, prețul en-gros sau alte motive.

Motivele variațiilor de preț sunt completate în câmpul „Observații”. Fișierele de date sunt transmise la sediul central după această verificare.

La nivel central, informațiile despre preț colectate local sunt încărcate în baza de date după controlul integrității. Programul dedicat acestei cercetări statistice calculează indicatori ai

prețurilor și indicilor la nivel de țară astfel: minim, maxim, medie geometrică, abatere standard și coeficienți de variație pentru prețuri și indici.

Acești indicatori sunt analizați și sunt identificate valorile aberante. Sunt adresate întrebări direcțiilor din teritoriu de mai multe ori în fiecare lună. Se obțin rezultate preliminare ale indicelui și se aplică diferite proceduri de ajustare a calității și de tratare a prețurilor lipsă.

S.18.5 Calcularea datelor

S.18.5.1. Formule pentru indicii elementari de preț

IPC se calculează ca un indice de **tip Laspeyres cu bază fixă**. Începând din ianuarie 2024, calculul indicilor lunari cu bază fixă se face utilizând **prețurile medii din anul 2022** (anul 2022=100) și **ponderile din același an** determinate pe baza cheltuielilor medii din Ancheta Bugetelor de Familie. Indicii de preț pentru agregatele elementare sunt calculați ca medie geometrică neponderată a indicilor pentru varietăți. Acest agregat elementar este calculat pentru luna curentă, față de anul de bază t-2. O singură formulă este utilizată pentru compilarea agregatelor elementare. Din ianuarie 2001, folosim media geometrică pentru toate agregatele elementare. Indicii sunt publicați folosind două zecimale, în timp ce ratele inflației sunt publicate folosind o zecimală.

S.18.5.2. Agregarea diferitelor surse de date

Nomenclatorul utilizat în calculul IPC este structurat pe 3 nivele de agregare: grupe, posturi și sortimente astfel:

- grupa mărfurilor alimentare cuprinde 54 posturi cu 417 sortimente;
- grupa mărfurilor nealimentare cuprinde 112 posturi cu 958 sortimente;
- grupa serviciilor cuprinde 50 posturi cu 456 sortimente.

Sortimentele se individualizează în teren prin varietăți de mărfuri și servicii.

Informațiile colectate prin această cercetare sunt completate cu cele provenite din cercetarea privind prețurile principalelor produse agricole vândute de producătorii particulari pe piețele agroalimentare, asigurându-se astfel acoperirea principalelor surse de aprovizionare.

S.18.5.3. Metode de înlănțuire și racordare

Pentru asigurarea continuității seriilor de indici construiți cu baze diferite s-a utilizat un „coeficient de racordare“ care permite legarea (racordarea) seriei de indici lunari din anul 2024 cu bază 2022=100 la seria de indici cu bază 2021=100. Coeficientul de racordare s-a determinat ca raport între un indice de tip Laspeyres calculat pentru luna decembrie 2023 în vechea bază (2021=100) și un altul de același tip și pentru aceeași lună în noua bază (2022=100). Compararea a doi indici calculați în baze diferite se face raportând indicele de comparat în noua bază multiplicat cu coeficientul de racordare la indicele cu care se compară calculat în vechea bază.

S.18.5.4. Ajustarea calitativă – Informații detaliate

Dacă se face o înlocuire necomparabilă, atunci toate produsele ar putea fi supuse ajustării calitative. Se aplică următoarele metode de ajustare calitativă în cazurile când se produc schimbări calitative ale produselor:

• suprapunere anuală: Pentru multe dintre produse se înlocuiește eșantionul în fiecare an în timpul revizuirii anuale a coșului de consum. Decembrie este folosită ca lună de legătură și apoi se face colectarea duală a prețurilor - prețurile sunt colectate atât pentru eșantionul vechi, cât și pentru cel nou. Diferențele de calitate dintre aceste două eșantioane sunt apoi eliminate prin metoda suprapunerii numită „suprapunere anuală”.

• compararea directă: Operatorii statistici sunt instruiți să culeagă prețul pentru aceeași varietate pe tot parcursul anului și dacă varietatea dispare definitiv de pe piață, ar trebui să aleagă alta cu cele mai asemănătoare caracteristici. În aceste cazuri, se aplică metoda comparației directe, din cauza diferenței minore de calitate dintre varietatea veche și cea nouă.

• metode implicite de ajustare a calității: În unele cazuri particulare, a doua abordare nu este aplicabilă, din cauza faptului că diferența de calitate între produsul vechi și cel nou este „semnificativă” și se aplică metode implicite de ajustare a calității: **Suprapunerea** este utilizată atunci când prețurile ambelor produse sunt disponibile în aceeași perioadă de timp; **suprapunerea prin punte** (imputare cu media clasei) - când prețurile nu sunt disponibile; **costul opțiunii**.

Procedurile de ajustare a calității sunt efectuate central de către personalul din biroul central. La nivel local, operatorii statistici nu fac ajustări calitative; aceștia sunt instruiți să raporteze sediului central doar cazurile când produsele de înlocuire prezintă modificări considerabile de calitate.

S.18.5.5. Articole sezoniere

Grupele pe care le tratăm acum ca fiind sezoniere sunt fructele și legumele.

S.18.5.1 A7. Rata de imputare

De regulă, rata de imputare este în jur de 2% în grupa „Mărfuri alimentare”, datorită tratării articolelor sezoniere. Pentru celelalte grupe, prețurile lipsă sunt mai degrabă sporadice.

S.18.6 Ajustarea

Nu se aplică.

S.18.6.1 Ajustarea sezonieră

Nu se aplică.

S.19. Comentarii

Metadata

Anexe (inclusiv note de subsol)